

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem omnium, nouamq[ue] editionem translatae, & ab innumeris cùm S. Scripturæ, tùm SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum triplici Indice ...

Lanuza, Jerónimo Bautista de

Antverpiæ, 1649

§.17. Tunc dixit: eamus in Iudæam. sicut moram trahit, quando hora non est opportuna, sic diligentes accurrunt ad opportunam, vt declarat Abacuc.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53104](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53104)

Lazarum mansit ibi duobus diebus: videtur quem admodum dat locum morti, licentiam dat sepulchro, corruptioni posse permittit. negat nihil patre- dini nihil factori, atque ut tartarus, rapiat, trahat habeat, admittit, atque agit, ut humana spes tota percat. Et tota via mundana desperationis incedat: quatenus quod factus est, diuinum sit, non huma- num.

§. 17. Tunc dixit: eamus in Iudæam. Si- cut moram trahit, quando hora non est op- portuna, sic diligentes accurrunt ad opportu- nam, ut declarat Abacue.

50 **N**otandum autem, quod Saluator noster sicut ex industria, procrastinat, quando conuenit, sic ipse, nemine eum monente, agit de subueniendo hora tempestiua. nec enim vel momento subsistit, illa iam accedente. Quocirca addit Euangelista quod elapso biduo ipse suis dixerit discipulis: Eamus in Iudæam iterum, declarat nobis Salomon diuinæ sapientiæ proprietates, id est, Christi, Saluatoris, iuxta A- postolum quales autem sunt? *Omnibus mobilibus mobilior est sapientia: id est nihil diligentius, ni- hil solertius, ita D. Aug. imo hac de causa de ea pronuntiat, quod instanti temporis: Attingit à fi- ne usque ad finem fortiter. Lux est diuina, quæ eo instanti quo lucebat in Oriente, totum peruolat spatium, usque in Occidentem, ut nihil sit, quod eius cursum temoretur nec momento quidem temporis, serendum nihilominus quod. Disponat omnia suaviter: eo modo quo musica harmonia ex qua sonus auditur suauissimus, qualem descri- bit Spiritus S. audit in templo, dum eius sacri- ficia summus sacerdos Omnia celebraret: Et in magna domo auditus est sonus suauitate plenus. Cantor industrius in vocibus suis est obseruan- tissimus: quatenus enim in mensura multa con- ueniunt puncta, vnci, semi vnci, suspicia, minimi & seminimii: nihilominus aduenies quod cum musicam ordinat, tacitus tæret, & viam atque alteram præ erit mensuram, quid amice hæres & vocem tuam suspensis? Domine, Musica est, & tempus expectandum opportunum, idque adeo necessarium, ut nisi expectaret cantu omnia disso- no miscerentur, sic ait diuina sapientia omnibus accurrat. A fine usque ad finem, summa diligentia: In seruando te non morabitur: sed ut fiat ex rei conuenientia, expectat vno altero, imo decem diebus, & quotquot iudicat expedire, ut opus suam habeat perfectionem, ut debitam Musica*

consonantiam: idcirco ait Spiritus S. quod diui- na sapientia Omnia prospiciat, omnia contem- peret. & iuxta D. Ambrosium: Speculatur omnia, Lib. 3. de omnibus prospicit, omnia speculatur, ut mihi he- Spiritu Sa- ne videatur exprimi illa figura, in qua se Prophe- ta proposuit Ezecheli: habebat enim in manu III. mensuram vnam & alteram, quæ cuncta metie- batur: Funiculus lincus in manu eius & calamus lus & mensura in manu eius, quo designabat, quod o- pera sua cæco non faciat impetu, sed progre- diendo cum mensura, & calamo, nunc subsistens, eius. nunc subueniens, quomodo, quando, cæque ra- tione qua consultum fuerit: non enim diuina, hoc opus est sapientiæ, quam primum vocatus, accurreret: ad primum necessitatis sensum auxi- liari: atque ad primam remedij suppl. cationem, exaudire: sicut nec ad hominum petunt medi- ci sapientiam, aquam in summo petebat, eo quo petit instanti, eo quod sit languens exarel- cat.

Hoc vult Deus, intelligamus omnes eo tes- tificati, quod vati dedit Habacuc: extremis labo- ratat populus angustijs, & calamitatibus ange- tatur non vulgarebus, ex continuo incursu int- venire ad remedium quibus non parum atterebatur; à Deo utilitatē remedium postulat semel, bis, tæpius, tacet nostiam. Deus, non respondet, non succurrit; angitur Propheta, & ait: /squequo, Domine, clamabo & non exaudies: vociferabor ad te, & non patiens, & non sal- uabis? hi: contormiter querelas exponit va es hic amorosus: Domine mi, sancte meus, nunquid tu ille, qui nobis contra mortem iurasti defen- sionem? Numquid non tu à principio Domine Deus meus, sancte meus, & non morimur? dato hoc li- bello supplici, summa expecta. attentione, quid Deus illi respondeat: Super cubitum meam fla- bo & contemplanor, ut videam quid dicatur mihi. Elapso multo tempore, tandem respondet Deus: Respondit mihi Dominus: quid quæso res- pondit? ait: responsum mihi à se dandum, tanti esse momenti: ut iubeat illud, me in tabulis ex- arare. Iteris adeo claris, & omnium oculis expo- sitis ut quilibet eas posset absque vlla hæsitatio- ne & offendiculo perlegere: scribe visum & ex- plana enim super tabulas ut percurrat qui legit eum. Quid continet? respondet quod licet videatur procul distare Deus, eum tamen videbis ef- se proximum dum expedierit: Adhuc visus pro- cul, appa. ebit in finem: si moram fecerit, expecta eum: quia veniens veniet & non tardabit, arcana sunt hæc verba, si tunc videtur, quando aduocas illum, quod procul adhuc abest, si visus procul? no- ueris autem quod apparebit in finem, alij le- gunt:

Sap. 7. 17. Lib. 4. de Gen. ad literam 10. 12. I. Deus omnia prudenter disponit. Eccl. 10. 10. II. Similitudo. 2. p. 46. 13.

gunt: *Apparebit in bonum*: idque ex regula Philo-
sophiz quod bonum & finis conueniantur.
Apparebit tibi quando tua conuenit saluti, vnde
si tardauerit, expectat illum: *Quia uenies*
1. Reg. 25. *ueniet*. Phraſis eſt Hebraica q. d. certiffimè ue-
niet, vel magna ueniet ſedulitate, ſicut illud: *Vi-*
28. *dem uidit facient faciet.*

Et non tardabit: amentiam videtur hoc ſapere:
ſi tardauerit non tardabit: qui fieri poteſt, vt
non tardet ſi tardet: *Non tardabit ad uti-*
litem ſi tardauerit ad tuum deſiderium: in-
quit D. Auguſtin. quia quam primum expedie-
rit, tecum habebit illum adiutorem, tardat medi-
cus & procrastinat potum dare febricenti: ſi
deſiderium eius attenderis febribus enim nimis
inardescit, ſed non tardat ad eius utilitatē: quan-
doquidem cum primum iudicari potum eſſe
poſſe languenti ſubſidio, illico iubet ægro pro-
pinari, altiffima hic conſidera doctrinam, quon-
tius afflictione turbatus, Deum inuocas, pro re-
medio ſupplicas, qui tamen moram trahere uide-
tur, & abeſſe longius, cum tibi non indulgeat,
non te ab infirmitate liberet: hoc noueritis, cha-
riſſimi, ueniet tempore opportuno, tibi in bo-
num: *Apparebit in bonum*. Heu Domine mi,
quam diu uenire differis: iam tot elabuntur dies,
quibus hæc æger detinetur infirmitate, tantoque
me tempore lugeo pauperiffimum, nec mihi
quidquam uideo eſſe poſſe ſubſidio &c. ſi Deus
ad tuum procrastinet deſiderium, hoc tibi con-
ſtet, quod ad tuam non tardabit utilitatē, nec
differet ſaluationem: etenim cuncta funiculo
metitur, & *Calamus meſura in manu eius*. Co-
gnoscat hunc tibi optimè conuenite languorem
vt intelligas te mortalem eſſe, vt in te ipſum re-
uertaris, vt peccatis, quibus inhæreſcas, mita-
repudium, cognoscat inopiam tibi expedite & ſi
neceſſitate: etenim illa reddetis humilior, beni-
gnior, tuſque ſupprimatur ſaltus arrogantior:
dum enim te nullius operâ tibi perſuades indi-
gere, in ſi perſiam erigeris, Deique minime re-
cordaris.

D. Avv.
V.
Similicudo.

Apoc. 5. 6.
VI.
Agnus videtur eſſe mortuus ſed ſeptem oculis uigilat.

Mortuus uidebatur D. Iohanni agnus, quem
in throno uidebat reſidentem: *Viſi agnus ſe-*
dentem in throno, tanquam occiſum: ſedebat
agnus in throno, vt Rex & Dominus ſupremus
terre gubernator. Si terre moderabatur habena-
s, qua ratione dicitur, vt mortuus? uisus ad-
modum eſſe debet in ſua republica gubernator:
ſic eſt, & talis erat hic agnus: qui licet quie-
tus uidebatur & immotus, quaſi mortuus, à
Iohanne tamen uidebatur ſeptem fulgentibus oculis,
aperis adeo atque uisus, vt illis totâ peccata recet

terre regionem: *Septem oculi, qui ſunt ſeptem*
Spiritus Dei, qui diſcurrunt ſuper omnem terram,
quoties Deus huius mundi gubernator uide-
tur eſſe mortuus, vt nec ſe moueat, etiam à
te ſapius inuocatus? quoties inelamabat Dauid:
Exurge quare obdormis Domine, exurge & ne re-
pellas in finem? quare faciem tuam auerſis, obli-
uiſeris inopia noſtra, & tribulationis noſtræ? ne tibi
perſuaſeris, quod hæc non uideat, quod hæc
omnia non contemperet, te ſeptem contuens
oculis, id eſt, vnde quaque; neque credideris,
inquit D. Baſilius quantumuis Deus remore-
tur, tuæque inereſcant aduerſitates, quod illas
non metiatur, iuxta quod tibi uideat eſſe con-
ſultum.

Hoc opinabatur Iob, quod bonorum ſuorum
naſſagia & corporis aduerſitates nullo ordi-
ne, meſura nulla cateruatum in eum irruerent,
unde ſic triftis lamentabatur: *Quaſi rupto mi-*
ro, & aperta ianua irruerunt ſuper me, hæc ſunt
quando inimici proſtratis portis vel dituto mu-
ri propugnaculo ſeu vallo intrant cateruatum
omnes & tumultuarie urbem ingrediuntur:
quamuis autem ſic ipſe iudicaret, autem ad-
uerſitatibus in eum irruentibus, non ſic tamen, tenuit
eum oculos ſuos ad Deum conuertit: hic ete-
nim meſura & calamo cunctos metitur greſ-
ſus, omniaque ponderat, quod ipſum uerum
eſſe intelliges, ſi perpendeſis, qua ratione Deus Iob cala-
diabolo licentiam arclauerit quam in uirum iu-
ſtum Iob prætendebat: illam ei numeratō & pro-
uidē permittens, utique prima uice ne ultra bo-
na transgrediatuſ eius exteriora: Secunda uice
ne quid ultra corpus laedere præſumat: Prima
uice prohibet, ne porcionam illius attingat:
Secunda uice, vt vitam ſeruet incolelem præ-
cipit: quidquid enim Deus agit, hoc ſeptem
contemplatur oculis, & diſponit: *In numero, Sap. 11. 22*
pondere, & meſura. Cum tales ſunt tamē & in-
numerabiles cruciatuſ doloreſque Chriſti, ad-
ſiſtit vt ne ictus aut tractus uel minimus ei in-
figeretur, niſi illum ſeptem prius oculis conſi-
deraret: illos enim ſeptem illi præſignarunt o-
culi ſuper lapidem Zachariæ. Itaque nulla te
grauat infirmitas, quæ diuina eius non ſit di-
ſta ſapientia: nulla paupertas, nulla infamia ca-
lamitas nulla, quam non permittit, aut diſpo-
nit, ad perpetuam animæ tuæ ſaluationem: om-
nes numerat & appendit paſſus infirmitatis la-
zati, ſimiliter eos quibus progrediatuſ ad eius ſuos, pu-
reſtantiorem. Exponit D. Auguſt. illam Sancti niuit.
Spiritus ſententiam qua formam exprimit, qua *Lib. 13. de*
Deus contumaces puniuit Ægyptios: *Tu autem trin. c. 16.*
 dormi. Sap. 12. 18

Ps. 43. 23.

Epi. 78. ad
Alexan-
drinos.

Iob. 30. 18

VII.

Non ca-
uerſitatibus in eum irruentibus, non ſic tamen, tenuit
eum oculos ſuos ad Deum conuertit: hic ete-
nim meſura & calamo cunctos metitur greſ-
ſus, omniaque ponderat, quod ipſum uerum
eſſe intelliges, ſi perpendeſis, qua ratione Deus Iob cala-
diabolo licentiam arclauerit quam in uirum iu-
ſtum Iob prætendebat: illam ei numeratō & pro-
uidē permittens, utique prima uice ne ultra bo-
na transgrediatuſ eius exteriora: Secunda uice
ne quid ultra corpus laedere præſumat: Prima
uice prohibet, ne porcionam illius attingat:
Secunda uice, vt vitam ſeruet incolelem præ-
cipit: quidquid enim Deus agit, hoc ſeptem
contemplatur oculis, & diſponit: *In numero, Sap. 11. 22*
pondere, & meſura. Cum tales ſunt tamē & in-
numerabiles cruciatuſ doloreſque Chriſti, ad-
ſiſtit vt ne ictus aut tractus uel minimus ei in-
figeretur, niſi illum ſeptem prius oculis conſi-
deraret: illos enim ſeptem illi præſignarunt o-
culi ſuper lapidem Zachariæ. Itaque nulla te
grauat infirmitas, quæ diuina eius non ſit di-
ſta ſapientia: nulla paupertas, nulla infamia ca-
lamitas nulla, quam non permittit, aut diſpo-
nit, ad perpetuam animæ tuæ ſaluationem: om-
nes numerat & appendit paſſus infirmitatis la-
zati, ſimiliter eos quibus progrediatuſ ad eius ſuos, pu-
reſtantiorem. Exponit D. Auguſt. illam Sancti niuit.
Spiritus ſententiam qua formam exprimit, qua *Lib. 13. de*
Deus contumaces puniuit Ægyptios: *Tu autem trin. c. 16.*
 dormi. Sap. 12. 18

VIII.

Eodem
ordine
Deus Æ-
gyptios
ne: numerat & appendit paſſus infirmitatis la-
hostes
zati, ſimiliter eos quibus progrediatuſ ad eius ſuos, pu-
reſtantiorem. Exponit D. Auguſt. illam Sancti niuit.
Spiritus ſententiam qua formam exprimit, qua *Lib. 13. de*
Deus contumaces puniuit Ægyptios: *Tu autem trin. c. 16.*
 dormi. Sap. 12. 18

dominator virtutis, Domine, cum tranquillitate iudica, & cum magna reuerentia disponis nos. Contem-
plare Deum in throno sue Maiestatis res-
dentem, qui cum possit Aegyptios castigando de-
lere, illis immittens leones, vidos, Tigrides aliast
que feras immaniores, a quibus membratim dis-
cerperentur, pedetentim tamen processit, muscis,
ranis, locustis, &c. hoc enim est, quod addit: *Sed*
partibus iudicans datus locum penitentia: magna
proceedas prudentia, perpendens quid illis ad-
eorum conduceret conversionem. Ex his con-
clusionem elicit probatissimam: Si Deus Aegy-
ptios hostes suos, & mortis reos, vique rebelles,
castigans, eorum sic supplicia temperabat, & ad-
uersitates, quibus illos plecebat: quanta, precor,
attentione perpendet aduersitates quibus filios
suo: examinat: quos tantis amoris signis & in-
dicijs oppignorauit? *Si inimicos seruatorum suorum,*
& debitos morti cum tanta cruciasti a; etione &c.
Cum quanta diligentia iudicasti filios tuos: expen-
ditus hic terminum illum: Cum quanta diligen-
tia, Domine videris, quod procrastinet. Procras-
tinat, & illud differt: sic enim iudicio suo diu-
no nobis ad salutem decernit expedire. Sed est
procrastinatio cum diligentia subueniens nec
momento quidem tardior, dum hoc ratio suadet:
idcirco namque dicitur septem habere oculos
apertos, ac vigilans, quibus summa diligentia ci-
tius accurrat, dum opportunum est: nam ideo
eius oculi vocantur spiritus: ipse qui tardauit, &
ter protulit infirmitatem: intelligens Lazari,
quia sic expediebat: quando iam accedit hora
competens, agit de progrediendo, & subuenien-
do Lazaro, eo modo vt ad gloriam Dei cedat,
Lazari vitam, sororum subleuamen, suique glo-
ficacionem: vt diuinam eius cognoscat lau-
dentique potentiam.

§. 18 Venit itaque Iesus &c. inuenit eum
&c. in monumento &c. Accessit Chri-
stus: Martha verò modicam fidem ostendit,
& insulsam rationem: dicendo: Domine, si
fuisses hic.

Biduo igitur iam elapso agit Dominus de
reditu in Iudæam & Bethaniam, & de hoc
discipulis collocutus, (a) tandem eo deuenit
quariduo post Lazari sepulturam: Venit ita-
que Iesus & inuenit eum quatuor dies iam in mo-
numento habentem. Diuersimode dies hos aucto-
res explicant: quidam opinantur, quod eodē die
Lazarus obiit, quo nūquā ad Christum appu-

lit, qui illo, iam dimisso, biduo ibidem moratus
fuit, & altero biduo profectus, ex quibus quatri-
duum colligitur. Dicitur alij, quod secundo die
mortuus sit ex duobus illis, quibus Dñs mo. am-
traxit, remisso nuntio, & hinc opinantur, vt cer-
tiori subleto: eo quod biduo illo elapso Chri-
stus Dominus discipulis suis Lazari mortē in-
dicarit quo indicare voluit illis, sibi successis et-
iam absentes esse notissimos: quare expedies fue-
rat illos de morte Lazari reddere certiores, eo tempo-
re quo obuenerat: quod vja alias ordinari de-
ria non poterat illis tunc innotescere, itaque bi-
duo Christus procrastinavit, morti datus locum,
vt accederet. Deinde, in itinere ex industria qua-
triduo hæsit, tam vt hæc mora miraculi seruitet
celstitudini, quam propter distantiam loci, quæ
parua non erat, leucarum scilicet duodecim, len-
tèque Christus procedebat.

Notant hic SS. Patres, breuem admodum fuis-
se Lazari infirmitatem, tamque grauem, vt bre-
uissimo tempore consumpsisset adulescentem vix
annorum triginta, iuxta D. Epiphaniū ex He-
braeorum traditione sic vt modum omnino nec-
cierint, quo fratri laboranti succurreret (a) vt
hinc, charissimi, non ū sit iuuentus, robori nihil
fidendum, non eius virtus, non valetudini: bre-
uissimo namque tempore mors eius prostermit
vitam, qui eam videbatur habere securissimam:
sed nec facilius quidquam, quam instanti vas
confingi vitreum: id mortem deplorandam, quæ
vix homini locum tempus que tribuit, vt in se re-
uerlus debiam exprimat confessionem, & insti-
cata sua dissoluat negocia, atque grauissimis se
expediat oneribus: O Sancte Deus! verebatur ad-
molum Ioh diuino adstare tribunalī, cum tamen Hora-
tot pijs esset socundus operibus, in Dei præsti-
tis gratiam, & pauperum, pupillorum; vidua-
rumque subditum: Cum nec vllius culpæ pate-
nenda-
tetur remorsum, eumque se, si vel vllus, ad mor-
tem debite præparauerat: aiebat autem: *Quantius Iob 9. 14.*
ego son vt respondeam ei &c. qui etiam si habuero
quippiam iustum, non respondebo, sed meum iudicē
deprecabor, pijsillam eius implorans misericor-
diam; quid acturus est ille, cui nulla sunt opera
bona sed mala plurima: quid ille, qui nullis mi-
sericordiarū redolet operibus, sed pluribus proximi-
scetet iniurijs: quid ille, qui nunquam vel se-
mel de negocijs animæ suæ recogitant, si breui
prosteruatur infirmitate, si pestibus opprimatur,
quibus illico vsum perdat iudicij aut illi super-
ueniat paroxysmus, quo ratione priuetur, & mo-
mento temporis hinc intempetiue rapiatur: Si
sep̄te interrogat quis respondēt ei: quid respon-
debis

IX.
Quanto
magis
nos filios
suos.

Explica-
tus quāto

Henr 67
Coma
Manu.
(a) Se les
sue en
quatro
palabras.
III
Nihil iu-
uentū
fidendi.